

Prijedlog iz veljače 2009. godine

**OPĆA NAČELA MEĐUNARODNOG UDRUŽENJA PRAVNIKA ZA ZVANJE
PRAVNIKA**

koja je usvojilo Međunarodno udruženje pravika 20. rujna 2006. godine

Forum korporativnih pravika Međunarodnog udruženja pravika

**Objašnjenja o primjeni Općih načela Međunarodnog udruženja pravika za
zvanje korporativnih pravika**

Međunarodno udruženje pravnika
0.kat, Stephen Street 1
London W1T 1AT
Ujedinjena Kraljevina
Tel.: +44(0)20 7691 6868
Faks: +44(0)20 7691 6544
www.ibanet.org

OPĆA NAČELA MEĐUNARODNOG UDRUŽENJA PRAVNIKA ZA ZVANJE PRAVNIKA

koja je usvojilo Međunarodno udruženje pravnika 20. rujna 2006. godine

Pravnici na cijelome svijetu su specijalizirani profesionalci koji stavljaju interese svojih klijenata iznad svojih vlastitih i koji nastoje provesti poštivanje vladavine prava. Moraju spajati kontinuirano usvajanje novih dostignuća pravne znanosti s uslugama koje pružaju klijentima, poštivanjem sudova i opravdanim nastojanjem održanja razumnog životnog standarda. Među svim tim elementima uvijek postoji napetost. Ta načela teže uspostavi opće prihvaćenog okvira koji bi služio kao osnova na kojoj bi odgovarajuća tijela utemeljila pravila ponašanja za pravnike u bilo kojem dijelu svijeta. Povrh toga, svrha usvajanja ovih općih načela je promoviranje i njegovanje ideala profesije pravnika. Svrha ovih općih načela nije zamjena ili ograničavanje obveza pravnika prema primjenjivim zakonima ili pravilima profesionalnog ponašanja. Ona se također ni ne koriste kao kriterij za nametanje odgovornosti, kazni ili disciplinarnih mjera bilo kakve vrste.

Mišljenje Foruma korporativnih pravnika

Korporativni su pravnici članovi pravničkog zvanja, ali se susreću s različitim zahtjevima i jedinstvenim izazovima koji proizlaze iz činjenice da pružaju usluge samo jednom klijentu koji je ujedno i njihov poslodavac.

Kao član pravničkog zvanja svaki korporativni pravnik je dobro upućen u potrebu da poštuje nacionalne ili lokalne propise, kao i pravila udruge pravnika koja je nadležna tom korporativnom pravniku u primjenjivoj mjeri bez obzira da li je regulatorno tijelo izdalo licencu korporativnom pravniku ili mu je dopustilo učlanjenje u navedeno udruženje pravnika, povrh pravila kojih se taj korporativni pravnik mora pridržavati zato što je član Udruge korporativnih pravnika.

Forum korporativnih pravnika Međunarodne udruge pravnika razmotrio je poseban položaj korporativnih pravnika i zaključio da je u interesu korporativnih pravnika da se, povrh pravila koja već vjerojatno postoje za korporativne pravnike u njihovim domaćim pravosuđima, a to su pravila njihovih lokalnih udruuga pravnika ili lokalnih udruuga korporativnih pravnika ili i jedna i druga od navedenih pravila, uspostave Opća načela Međunarodne udruge pravnika za pravnu struku kao najprikladniji komplet načela i smjernica za provođenje obveza i odgovornosti korporativnih pravnika.

Kako bi se osvrnuli na poseban položaj korporativnih pravnika u smislu pravnika u stalnom radnom odnosu koji ima samo jednog klijenta Forum korporativnih pravnika ovdje i ovime daje objašnjenja za primjenu Općih načela Međunarodne udruge pravnika za pravnike na korporativne pravnike.

1. Neovisnost

Pravnik mora zadržati svoju neovisnost, te mora imati mogućnost da je zaštiti, kako bi mu/joj se omogućilo da svojim klijentima pruža nepristrane savjete ili da ih zastupa na nepristran način. Pravnik se mora oslanjati na svoje neovisno, nepristrano profesionalno prosuđivanje kada savjetuje svoje klijente kako bi postojala vjerojatnost u uspjeh klijentovog slučaja i klijentovog zastupanja.

Objašnjenje Foruma korporativnih pravnika

Poštujući valjano svoje dužnosti u smislu „službenika suda“ ili „provoditelja pravde“ korporativni je pravnik u svakom trenutku dužan pružiti pravni profesionalni savjet potpuno neovisno bez ikakvog obzira da li na njega utječu činjenice, interesi ili bilo kakve okolnosti koje nisu bitne za njegov/njezin savjet. Posebno se korporativni pravnici ne bi trebali povoditi za uputama ili očekivanjima osobe (osoba) koje predstavljaju njihove tvrtke u smislu poslodavaca pri pružanju savjeta. Najbolje bi, u tom smislu bilo, umetnuti odredbu u ugovor o radu svakog korporativnog pravnika, navodeći da je potpuno neovisno pružanje pravnog savjeta u interesu tvrtke, te da ono neće biti razlog otpuštanju niti nikakvih drugih posljedica koje bi bile negativne za napredovanje korporativnog pravnika u karijeri.

2. Poštenje, savjesnost i pravičnost

Pravnik će u svakom trenutku zadržati najviše standarde poštenja, savjesnosti i pravičnosti prema sudu, svojim kolegama i svima onima s kojima se profesionalno susreće.

3. Sukob interesa

Pravnik se neće dovesti u položaj u kojem se njegovi interesi ili pak interesi njegovog klijenta sukobljavaju s njegovim ili njezinim vlastitim interesima, interesima njegovih / njezinih klijenata ili drugih klijenata, ako to nije na neki drugi način dopušteno zakonom, ili, ako je moguće, ovlaštenjem klijenta.

Objašnjenje Foruma korporativnih pravnika

Trebalo bi biti jasno, da u slučaju da se izrazi bilo kakva sumnja u ugovoru o radu, da je tvrtka klijent korporativnog pravnika. Niti uprava, niti izvršna uprava, niti klijenti tvrtke nisu ti koji traže poseban savjet.

U slučaju grupe tvrtki može se pojaviti pitanje da li je klijent kojeg se savjetuje grupa u cjelini, matična tvrtka ili podružnica. Općenito, te kada nema – mogućeg – sukoba interesa između članica grupe tvrtki, grupa tvrtki kao takva će se smatrati klijentom. U slučaju postojanja – mogućeg – sukoba interesa, korporativnom se pravniku koji

djeluje kao član grupe čiji je interes suprotan interesu grupe u cjelini savjetuje da jasno da do znanja koja je njegova / njezina uloga kao općeg savjetnika cijele grupe.

U slučaju da je klijent članica grupe tvrtki, pravnik bi trebao jasno naglasiti moguće sukobe interesa između članica grupe zajedno s odgovarajućim pravnim položajima, te bi korporativni pravnik trebao transparentno objasniti te sukobe interesa onima koji donose odluke kako bi se te odluke donosile na dobro odmjerenom temelju.

Ukoliko je korporativni pravnik odgovoran izravno upravi, uvijek mora biti svjestan okolnosti kada je odluka koju mora donijeti lokalno poslovno vodstvo suprotna interesu kompanije klijenta, te u tom slučaju korporativni pravnik ima profesionalnu obvezu obavijestiti opći savjet organizacije. Ako izvještavanje općem savjetu nije moguće ili nije učinkovito ili sam korporativni pravnik predstavlja opći savjet, izvješće se mora predati glavnom direktoru ili predsjedniku uprave, već prema svakom pojedinom slučaju. Mora postojati obveza praćenja i osiguranja da bi se poduzele potrebne aktivnosti.

Korporativni pravnik bi trebao objasniti uposlenicima tvrtke da on nije i ne može biti njihov osobni pravni savjetnik niti u jednoj situaciji u kojoj se to kosi s njegovom obvezom zastupanja same organizacije. Korporativni pravnik bi trebao savjetovati te uposlenike da potraže vlastiti zastupnike.

4. Povjerljivost / profesionalna tajna

Pravnik se mora u svakom trenutku pridržavati načela povjerljivosti i mora mu se omogućiti zaštita povjerljivosti u svim pitanjima o njegovim / njezinim sadašnjim li bivšim klijentima, ako zakon ne traži ili ne dopušta suprotno, ili ako suprotno nije dopušteno klijentovim ovlaštenjem.

Objašnjenje Foruma korporativnih pravnika

Budući da je klijent korporativnog pravnika tvrtka (ili grupa tvrtki) obveza povjerljivosti se odnosi na zaštitu interesa tvrtke i to bi trebala biti smjernica korporativnim pravicima pri procjeni opsega povjerljivosti i izvan i unutar tvrtke . Posebno kada govorimo o pravu na profesionalnu povjerljivu komunikaciju koje se primjenjuje na savjet koji korporativni pravnik pruža svojoj tvrtki kao klijentu, korporativni bi pravnik trebao pažljivo razmotriti osnovu potrebe za saznanjima u svojoj komunikaciji.

U slučaju da je korporativni pravnik član uprave, korporativni pravnik ne bi trebao nuditi pravne savjete upravi, osim ako izričito ne obavijesti upravu da neće sudjelovati u postupku donošenja odluke. Treba imati na umu da je ovo izuzeće moguće isključivo u slučajevima kada primjenjivi zakon omogućava članovima uprave da se ispričaju uz pravni učinak jer se ne smatraju odgovornima za odluku.

5. Interesi klijenta

Pravnik bi se trebao odnositi prema svojim klijentima na najozbiljniji mogući način, uvijek podložan svojim obvezama na sudu i interesima pravde, poštujući zakon i držeći se etičkih standarda.

Objašnjenje Foruma korporativnih pravnika

Korporativni pravnik bi trebao uvijek biti svjestan da interes tvrtke nije isključivo usklađenost sa zakonom, već i s etičkim načelima i opravdanim očekivanjima društva, što je iznad zakona i čije nepoštivanje može tvrtke stajati njezine reputacije. U tom kontekstu se od korporativnog pravnika očekuje da njegov / njezin savjet bude u interesu tvrtke, a to je interes svih važnih i legitimnih zainteresiranih stranaka te tvrtke u svakom slučaju, a ne samo neophodno jednog ili više zainteresiranih stranaka (npr. dioničara).

6. Pravnički poslovi

Pravnik će poštivati bilo koji posao koji mu je dodijeljen u tijeku njegovog rada, sve dok se taj posao ne izvrši, ne odbaci ili izuzme.

7. Sloboda klijenta

Pravnik će poštivati slobodu klijenta da sam odabere pravnika koji će ga zastupati. Ako pravnika ne sprječavaju profesionalna pravila ili zakon, imat će pravo prihvatiti ili odbiti slučaj.

8. Imovina klijenta i trećih stranaka

Pravnik će vjerno čuvati bilo kakvu imovinu, bilo da se radi o njegovoj vlastitoj imovini, imovini njegovog ili njezinog klijenta ili neke traće stanke koja mu je povjerena, te će je čuvati odvojeno od svoje vlastite imovine.

9. Stručnost

Pravnik će obavljati svoje zadatke na stručan i ažuran način i neće preuzimati poslove za koje razumno smatra da ih neće moći obaviti na navedeni način.

10. Naknade

Pravnik ima pravo na razumnu naknadu za svoj posao. Pravnik neće poduzimati nikakve nepotrebne radnje.